



Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.0500.1.2026.1.KB
4179563.16959143.13778428
Warszawa, 29-01-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Marcina Skonieczki (znak: K10INT14560)
Temat: w sprawie ochrony ptaków przy projektowaniu i realizacji obiektów infrastrukturalnych z elementami transparentnymi

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT14560 Posła Marcina Skonieczki w sprawie ochrony ptaków przy projektowaniu i realizacji obiektów infrastrukturalnych z elementami transparentnymi poniżej przekazuję wyjaśnienia w zakresie właściwym dla Ministra Klimatu i Środowiska.

Zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji liniowych, tj. dróg, linii kolejowych, jest odpowiednio regionalny dyrektor ochrony środowiska lub wójt (burmistrz, prezydent miasta). Organ w toku postępowania, po przeanalizowaniu zebranej dokumentacji, wskazuje niezbędne działania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na środowisko, w tym również warunki dotyczące powierzchni stosowanych w ekranach akustycznych.

Wpływ przezroczystych powierzchni na awifaunę, w szczególności na ryzyko kolizji jest tematem znanym od dawna organom ochrony środowiska. Najczęściej kwestia ta dotyczyła przezroczystych ekranów akustycznych montowanych przy realizacji inwestycji liniowych. Ze względu na ich duże wymiary powodowały one często istotną śmiertelność w lokalnych populacjach ptaków. Dodatkowo występowały liczne problemy z ich nieprawidłowym zabezpieczeniem przed ww. ryzykiem. W szczególności rozwiązaniem nieskutecznym okazało się naklejanie sylwetek ptaków na tego typu powierzchniach. Mimo zastosowania zróżnicowanych wzorów sylwetek ptaków naklejanych na ekranach, żaden z nich nie jest rozwiązaniem skutecznie minimalizującym kolizję ptaków z tego typu konstrukcjami. Najczęściej powtarzanym błędem związanym z sylwetkami ptaków jest formowanie kształtu potencjalnego „ptaka drapieżnego” w taki sposób, że powstały wzór przypomina gawrona (*Corvus frugilegus*), który w żaden sposób nie powoduje efektu odstraszania u pozostałych przedstawicieli awifauny. Jednak nawet prawidłowo odwzorowane sylwetki ptaków drapieżnych, rozmieszczone na dużej powierzchni przezroczystego ekranu, są rozwiązaniem nieskutecznym z powodu przyzwyczajania się lokalnych populacji ptaków do tych sylwetek, co prowadzi do prób przelotu i zderzeń. Jest to efektem m.in. braku ruchu naklejonych wzorów, gdyż ptaki bazując na bodźcach wzrokowych wiążą niebezpieczeństwo ataku drapieżnika z jego gwałtownym ruchem. Nieruchoma sylwetka ptaka drapieżnego nie

wywołuje u przedstawicieli awifauny odruchu zagrożenia, dlatego też ptaki próbują jedynie ominąć naklejkę w bezpośrednim jej sąsiedztwie, rozbijając się o niezaklejoną część ekranu.

Liczne badania dotyczące śmiertelności ptaków przy przezroczystych ekranach akustycznych, prowadzone głównie w Europie Zachodniej i Ameryce Północnej potwierdzają brak skuteczności rozwiązań polegających na naklejaniu sylwetek ptaków na przezroczyste ekrany akustyczne. Wskazują one jednocześnie, iż największą efektywność uzyskiwano zawsze poprzez, naklejanie pionowych pasów na powierzchniach transparentnych.

Dlatego też Ministerstwo Klimatu i Środowiska rekomenduje środki zabezpieczenia przezroczystych ekranów akustycznych, o których mowa w zweryfikowanej przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska publikacji „Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach”¹.

Organy środowiskowe wypracowały skuteczny i sprawdzony sposób minimalizacji ryzyka kolizji z przezroczystymi ekranami akustycznymi w postaci naklejania na całej wysokości ekranu pionowych pasów ciemnej barwy, o szerokości 2 cm, w odstępach co 10 cm. Rozwiązanie to jest uznawane za najlepszy sposób redukujący ryzyko kolizji awifauny z ekranami akustycznymi i stosowane jest w wydawanych przez organy środowiskowe decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji. Kwestia zatem ryzyka kolizji ptaków z przezroczystymi powierzchniami jest już teraz standardowo identyfikowana i oceniana w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko, a odpowiednie warunki przeciwdziałające powyższemu niebezpieczeństwu są zawierane w rozstrzygnięciach organów środowiskowych.

Ponadto, pragnę zwrócić uwagę na art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r., poz. 725, z późn. zm.), zgodnie z którym przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu, a także wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Z brzmienia tego przepisu wynika, że nawet w przypadku inwestycji, dla których uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest wymagane, w projekcie budowlanym wymagania ochrony środowiska powinny zostać wzięte pod uwagę.

Niezależnie od powyższego, należy zwrócić uwagę, że świadomość w zakresie istotności zagrożenia jakim są kolizje ptaków z obiektami budowlanymi, w szczególności z powierzchniami transparentnymi, szklanymi, zwiększyła się znacznie na przestrzeni ostatnich kilku lat. Przykładem dobrej praktyki może być stosowanie przez zarządców niektórych miast w Polsce zabezpieczeń wiat przystanków komunikacji miejskiej

¹ <https://korytarze.pl/media/21/download/Poradnik-projektowania-przejsc-dla-zwierzat-2010.pdf?v=1>

(np. na terenie m.st. Warszawy, niektóre z wiat przystankowych zostały zabezpieczone ze środków budżetu miasta lub w ramach projektów budżetu obywatelskiego - <https://um.warszawa.pl/-/wiaty-przystankowe-przyjazne-dla-ptakow-i-owadow>).

Mając powyższe na uwadze oraz fakt, iż wydawane przez uprawnione organy decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia zawierają informacje niezbędne do prawidłowego zabezpieczenia elementów inwestycji w postaci ekranów akustycznych przed kolizjami z ptakami, Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie identyfikuje potrzeby przygotowania dodatkowych wytycznych dla organów i inwestorów, o których mowa w interpelacji. Jednocześnie zapewniam, że resort środowiska w ramach opiniowania projektów aktów prawnych, które w sposób pośredni lub bezpośredni oddziałują na zwierzęta, każdorazowo podejmuje działania zmierzające do zapewnienia rozwiązań bezpiecznych dla zwierząt, zgłaszając stosowne uwagi tak w toku nieformalnych konsultacji, jak i w ramach rządowego procesu legislacyjnego.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM